

restauraties in de vechtstreek 1975

Het jaar 1975 werd door de Raad van Europa uitgeroepen tot 'internationaal monumentenjaar'. In het kader van dit monumentenjaar M 75, onder het motto: 'een toekomst voor ons verleden', werd getracht door middel van publikaties, tentoonstellingen, congressen en excursies de belangstelling voor onze gebouwde historische omgeving te vergroten.

De resultaten van M 75 zijn zeker positief te noemen; nog nooit tevoren werd zoveel geschreven en gesproken over de monumentenzorg.

Helaas bleek het niet mogelijk de activiteiten op het gebied van de monumentenrestauraties op te voeren, aangezien het Rijks-budget, dat ter beschikking staat voor de subsidiëring van de restauraties, niet kon worden opgetrokken tot een niveau, dat meer in overeenstemming zou zijn met de toegenomen belangstelling.

Toch kon een redelijk aantal restauraties, ook in de Vechtstreek, in 1975 ter hand worden genomen.

De belangrijkste in dit gebied uitgevoerde, in uitvoering gekomen zijnde, of voltooide restauraties zijn de volgende.

In de gemeente *Utrecht* werd een begin gemaakt met het aan de Vecht gelegen pand Jagerskade 13-15, een 16e eeuwse huis, dat eertijds deel uitmaakte van een aaneengesloten bebouwing langs de Vecht bij de Rode brug. In samenhang met dit werk werd tevens een begin gemaakt met de restauratie van de er achter gelegen boerderij aan de Loevenhoutsedijk, daterend uit het begin van de 19e eeuw. Het 'Vechthuis' zal een woonbestemming krijgen; de boerderij wordt opslagplaats en opzichtersverblijf van de gemeentelijke plantsoendienst.

Ook in de gemeente *Maarssen* werd gerestaureerd. De werkzaamheden aan het pand Langegracht 13 werden voltooid. Dit pand, met een trapgevel uit de 17e eeuw, werd ingrijpend hersteld. Bij de voorbereiding van het werk werden de overblijfselen aangetroffen van een fraaie 17e eeuwse plafondbeschildering.

Nog juist in 1975 werd een aanvang gemaakt met de restauratie van de achtergevel van Langegracht 11.

Een interessant werk was de restauratie van Zandpad 1, het botenhuis. Het betrof hier een van de laatste overblijfselen van dit gebouwentype, waarvan er eertijds meer bestaan hebben langs de Vecht.

De later boven het water aangebrachte balklaag werd bij de restauratie gehandhaafd terwille van de gebruiksmogelijkheden van het gebouwtje. Bij de buitenplaats Leeuwenburg, eveneens gelegen aan het Zandpad, werd een begin gemaakt met de restauratie van de theekoepel.

In de gemeente *Breukelen* werden restauratiewerken verricht aan het kasteel Oudaen, het begin van de uitvoering van een totaal restauratieplan, waarbij belangwekkende gegevens over de bouwgeschiedenis van dit zeer interessante huis aan het licht zijn gekomen.

De restauratie van dit in oorsprong middeleeuwse huis is echter een afzonderlijke publicatie waard.

De reeds enige jaren op gang zijnde werkzaamheden aan het huis Vechtvliet werden voortgezet.

In *Nieuwersluis* werd in het kader van de aanvullende werkgelegenheid een begin gemaakt met de restauratie van het koetshuis van de buitenplaats 'Over Holland'. Het herstel voorziet in verbeteringen aan de kap en de ramen.

Op dezelfde basis kon in *Loenersloot* begonnen worden met de afronding van de werkzaamheden aan de koepel van het huis Valckenheining, welke zo veel mogelijk werd teruggebracht in de staat, waarin dit bouwwerkje in het begin van de 18e eeuw in de trant van de uit Frankrijk afkomstige bouwmeester Daniël Marot werd opgetrokken.

Als bijzonderheid kan worden vermeld dat bij de restauratie de oude 18e eeuwse schildertechnieken werden gevolgd: aan de buitenzijde verf op lijnolie-basis; in het interieur toepassing van de tempera-techniek. Even verder langs de Angstel, een zijtak van de Vecht, kwam in *Baambrugge* het werk aan de panden Brugstraat 1-3 gereed, en eveneens de restauratie van het 18e eeuwse Kroonesteyn aan de Rijkstraatweg 125. Dit pand is het overblijfsel van een groter huis, waarvan het voorste gedeelte in de 19e eeuw werd afgebroken.

De gemeente *Loenen* kreeg in het kader van M 75 een eervolle vermelding als 'lichtend voorbeeld' voor de wijze, waarop het monumentenbestand in een qua structuur en qua bebouwing gaaf dorp in stand kan worden gehouden (zie *Jaarboekje* 1975, blz. 31-2). In 1975 werden werkzaamheden verricht aan het Gemeentehuis, rehabilitaties (waarbij gesubsidiëerd wordt door het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk) werden uitgevoerd aan de panden Dorpsstraat 66 en 68, Molendijk 20 en Spinnerie 5. Restauraties ondergingen Molendijk 16-26 (goot), Dorpsstraat 46 en Dorpsstraat 51 hoek Kerkstraat 1a. De boerderij Slootdijk 5 werd van een nieuw rieten dak voorzien.

In het onder dezelfde gemeente ressorterende *Vreeland* werd gewerkt aan de muur rond het Kerkerf. Het pand Duinkerken 5 werd gerehabiliteerd, evenals Voorstraat 3. Restauraties werden uitgevoerd aan de theekoepels bij Klapstraat 25 en Boslaan 2.

Een kleine restauratie werd uitgevoerd aan het pand Kerkstraat 4-6 te *Nederhorst den Berg*, waarbij twee panden werden samengevoegd tot één. Ook de monumentale keermuur rond de terp, waarop de kerk gebouwd is, werd gerestaureerd. De werkzaamheden aan het pand Voorstraat 11 werden voltooid.

In *Weesp* werd de restauratie van de NH kerk voortgezet; terwijl de 1e fase van de Stadhuisrestauratie werd afgerond.

Met de 2e fase werd een begin gemaakt.

Vermeldenswaard is het feit, dat de gemeenteraad van Weesp in 1975 het principebesluit heeft genomen de oude binnenstad aan te wijzen tot Beschermd Stadsgezicht en zg. rehabilitatiegebied. Dit laatste schept bijzondere subsidiemogelijkheden voor panden, in dit gebied gelegen, met een woonbestemming en waarde als monument.

Ook in Loenen en Vreeland wordt deze regeling toegepast.

Het aan de monding van de Vecht gelegen stadje *Muiden* kende in 1975 ook restauratie-activiteiten. Zo werden er de panden Herengracht 41 en 47 gerestaureerd. De werkzaamheden aan de middeleeuwse nederlands hervormde kerk konden worden voltooid. De toren van dit gebouw, daterend uit \pm 1200, is het oudste in dit overzicht voorkomende object.

Tevens werd een begin gemaakt met de restauratie van het Zeesluizencomplex (zie de rubriek Niftarlake Kroniek in dit *Jaarboekje*). Dit werk genoot veel belangstelling; niet in de laatste plaats vanwege het feit, dat deze belangrijke schakel in het verkeer te water gedurende ruim een jaar ten gevolge van de restauratie was afgesloten.

ir. R. Apell,
Rayon-architect bij de
Rijksdienst voor de
Monumentenzorg